SPORT

Tento dokument vysvětluje, jak EU podporuje sport tím, že podporuje jeho sociální, vzdělávací a hospodářské úlohu, a poukazuje na pracovní plán EU v oblasti sportu na období 2024–2027 a klíčové iniciativy, jako je Erasmus+ Sport a Evropský týden sportu. Nastiňuje právní základ a cíle politiky EU v oblasti sportu a příspěvky Evropského parlamentu, pokud jde o genderovou rovnost a integritu ve sportu, uznávání e-sportů a obranu lidských práv v souvislosti s velkými sportovními akcemi.

PRÁVNÍ ZÁKLAD

Komise položila základ politiky EU v oblasti sportu bílou knihou o sportu z roku 2007 a akčním plánem **„Pierre de Coubertin“**.

Na základě Lisabonské smlouvy získala EU zvláštní pravomoc v oblasti sportu, která byla stanovena v následujících článcích **Smlouvy o fungování Evropské unie** (Smlouva o fungování EU).

— Podle čl. 6 písm. e) Smlouvy o fungování EU má EU pravomoc podporovat nebo doplňovat činnosti členských států v oblasti sportu.

— V **čl. 165 odst. Smlouvy o fungování EU** je politika v oblasti sportu upřesněna, přičemž v tomto ustanovení se uvádí, že „Unie přispívá k podpoře evropských hledisek sportu s přihlédnutím k jeho zvláštní povaze, jeho strukturám založeným na dobrovolné činnosti a jeho společenské a výchovné funkci.“

— **Čl. 165 odst. 2 Smlouvy o fungování EU** odkazuje na „rozvoj evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, jakož i ochranou fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště mladých sportovců“.

— **Čl. 165 odst. 3 Smlouvy o fungování EU** uvádí, že „Unie a členské státy podporují spolupráci v oblasti vzdělávání a sportu se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s Radou Evropy“.

CÍLE

EU usiluje o:

— podporu spravedlnosti, otevřenosti a integrity sportovních soutěží,

— podporu sportu s cílem zlepšit celkový well-being a bojovat proti rasismu, sociálnímu vyloučení a genderové nerovnosti,

— ochranu a další rozvoj významných hospodářských přínosů sportu v celé EU,

— využívání sportu k posílení vnějších vztahů.

Každý z těchto bodů se týká společenské úlohy sportu, jeho hospodářského rozměru a politického a právního rámce odvětví sportu.

DOSAŽENÉ VÝSLEDKY

A. Vývoj politiky

1. Bílá kniha o sportu a akční plán Pierre de Coubertin

Bílá kniha Komise o sportu z roku 2007 doprovázená akčním plánem Pierre de Coubertin, v nichž byly předloženy konkrétní návrhy na další opatření EU, byla první „komplexní iniciativou" v oblasti sportu, kterou EU zavedla. Díky provádění navržených kroků shromáždila Komise užitečné důkazy týkající se otázek, jimiž bude třeba se v budoucnu zabývat. Bílá kniha a akční plán nastiňují několik cílů, mezi něž patří:

— posílení společenské úlohy sportu,

— podpora veřejného zdraví prostřednictvím tělesné aktivity,

— povzbuzení dobrovolnických aktivit,

— vylepšení hospodářského rozměru sportu a volného pohybu hráčů,

— boj proti dopingu, korupci a praní peněz, a

— regulace mediálních práv.

2. Sdělení nazvané „Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu"

Bílá kniha Komise o sportu a vstup Lisabonské smlouvy v platnost v roce 2009 položily základy pro sdělení Komise, které bylo zveřejněno v lednu roku 2011 pod názvem „Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu". Toto sdělení se zabývalo celkovou úlohou sportu, zejména při zlepšování zaměstnatelnosti, sociálního začleňování a veřejného zdraví. Zaměřilo se rovněž na aspekty související s mezinárodními sportovními akcemi, včetně podpisu Antidopingové úmluvy Rady Evropy, bezpečnostních opatření a požadavků týkajících se sportovních akcí, jakož i norem pro přístupnost sportovních akcí a míst jejich konání pro osoby se zdravotním postižením. Obsahuje také zmínky o hospodářských záležitostech souvisejících se sportem, mimo jiné o kolektivním prodeji mediálních práv, právech duševního vlastnictví, transparentním a udržitelném financování sportu a uplatňování právních předpisů o státní podpoře ve sportu.

3. Pracovní plán EU v oblasti sportu.

Pracovní plán EU v oblasti sportu představuje jeden z nejvýznamnějších dokumentů EU, který byl v této oblasti vypracován. Zaměřuje se na klíčové aktivity EU v této oblasti a představuje vodítko pro podporu spolupráce mezi orgány EU, členskými státy a zúčastněnými stranami z oblasti sportu.

První pracovní plán v oblasti sportu (2011–2014) byl přijat Radou v roce 2011. Pátý pracovní plán EU v oblasti sportu (2024–2027) byl oficiálně přijat Radou dne 14. května 2024. Obsahuje aktualizovaný strategický rámec se třemi hlavními prioritami:

— integrita a hodnoty ve sportu,

— socioekonomické a udržitelné aspekty sportu,

— účast na sportovní a zdraví upevňující pohybové aktivitě.

Tento pracovní plán věnuje větší pozornost meziodvětvovým výzvám, jako je udržitelnost, duševní zdraví, digitální inovace ve sportu a přístupná infrastruktura. Členské státy, Komise a hnutí organizovaného sportu (mimo jiné sportovní organizace, federace, kluby a sdružení) se vyzývají, aby při jeho provádění spolupracovaly prostřednictvím strukturovaného dialogu, monitorování a tematických pracovních skupin.

B. Opatření

1. Erasmus+

Sport je součástí programu Erasmus+, což je program pro opatření EU v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu. Stávající program na období 2021–2027 vyčleňuje na sport 1,9 % svého rozpočtu.

Program Erasmus+ podporuje vzdělávací mobilitu pracovníků v oblasti sportu a partnerství zaměřená na spolupráci s cílem zlepšit kvalitu, inkluzi, kreativitu a inovace ve sportu a sportovních organizacích. Opatření zahrnují možnosti virtuálního učení, vytváření partnerství v zájmu spolupráce, výměnu osvědčených postupů a podporu neziskových akcí, které se zabývají otázkami souvisejícími se sportem na místní úrovni.

V roce 2025 vyvolaly výzvy týkající se sportu v rámci programu Erasmus+ zvýšený zájem, přičemž bylo obdrženo přibližně 2 390 návrhů, což ve srovnání s rokem 2024 představuje nárůst o 34 %. K financování bylo vybráno 350 projektů, na něž byl přidělen rozpočet přesahující 67 milionů EUR.

2. Evropský týden sportu

Celounijní „Evropský den sportu“ byl poprvé navržen Parlamentem v jeho usnesení z února 2012 o evropském rozměru v oblasti sportu. V září 2015 byla iniciativa Evropský týden sportu zahájena s cílem podporovat sport a fyzickou aktivitu napříč Evropou na celostátní, regionální a místní úrovni a povzbudit evropské občany tomu, aby přijali zdravější životní styl. Podle průzkumu Eurobarometru týkajícího se sportu a fyzické aktivity z dubna až května 2022 se 62 % Evropanů fyzické aktivitě nebo sportu nevěnuje vůbec nebo jen zřídka. To má negativní dopad jak na zdraví jednotlivců, tak na hospodářství z důvodu vyšších nákladů na zdravotní péči, nižší produktivity a omezené zaměstnatelnosti.

Od roku 2015 organizují členské státy a partnerské země každoročně širokou škálu činností a akcí u příležitosti Evropského týdne sportu. V roce 2025 oslavil Evropský týden sportu své 10. výročí, jehož téma znělo „#BeActive – Then. Now. Always.“ („#Buď aktivní – Tehdy. Nyní. Vždy“). V rámci tohoto týdne se poukázalo na význam, který má nahrazení času stráveného před obrazovkou fyzickou aktivitou pro lepší duševní zdraví, a na potřebu většího zpřístupnění sportu s cílem podpořit začlenění ve všech věkových kategoriích a prostředích.

Za posledních 10 let tato iniciativa inspirovala více než 103 milionů účastníků k účasti na více než 353 000 akcích konaných ve 42 zemích a regionech.

3. Ocenění

Od roku 2022 uděluje Komise pod názvem #BeActive a #BeInclusive ocenění EU v oblasti sportu. Tato ocenění jsou udělována v pěti kategoriích: pohybové aktivity, začleňování, dobrovolnictví, mezigenerační aktivity a mír. Ceny upozorňují jak na

vysoce viditelné projekty, tak na iniciativy na místní úrovni a odměňují inovativní nápady jednotlivců a organizací podporující sport a fyzické aktivity. Podporují zejména úsilí o odstranění sociálních překážek prostřednictvím sportu a o podporu soudržnosti komunit, začlenění migrantů a utváření společné evropské identity.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Vývoj evropské politiky v oblasti sportu spadá v rámci Parlamentu do pravomoci **Výboru pro kulturu a vzdělávání (CULT)**. Dne 19. května 2021 spojil výbor CULT své síly s **Podvýborem pro lidská práva (DROI)**, aby projednali otázku lidských práv na velkých sportovních akcích.

Dne 23. listopadu 2021 přijal Parlament usnesení s názvem „Politika EU v oblasti sportu: hodnocení a další možný postup". Usnesení obsahuje následující doporučení:

— **zvýšit financování** pro sport na místní úrovni,

— **lépe regulovat** přestupy hráčů,

— **zajistit stejnou odměnu** a větší viditelnost pro ženy ve sportu,

— **stanovit silnější ochranu** pro děti ve sportu, a

— **prodloužit dobu věnovanou fyzické aktivitě** ve školách.

Bylo rovněž navrženo vytvoření „koordinátora EU pro sport", jehož úkolem by bylo posílit meziodvětvovou spolupráci.

Dne 9. července 2022 se skupina poslanců EP setkala s představiteli FIFA, aby projednali reformu systému přestupů, otázky lidských práv ve fotbale, rozvoj ženského fotbalu a ochranu dětí ve sportu.

Dne 10. listopadu 2022 přijal Parlament usnesení o e-sportech a videohrách, v němž uznal e-sporty (elektronické sporty spočívající v organizovaných videoherních soutěžích) jako samostatné sportovní odvětví. Vyzval v tomto usnesení Komisi, aby vypracovala chartu na podporu evropských hodnot v soutěžích elektronických sportů a aby zvážila zavedení víz pro pracovníky v oblasti elektronických sportů (včetně hráčů). Parlament uznává potenciál sportovních videoher a virtuálních sportů při hledání nových forem zapojení fanoušků a zvýšení účasti mladých lidí na fyzických aktivitách, ale konstatuje, že je třeba chránit elektronické sporty před ovlivňováním výsledků zápasů a nelegálním hazardem. Vyjádřil **podporu odpovědnému přístupu EU k videohrám a e-sportům** tím, že je bude propagovat jako součást zdravého životního stylu, který zahrnuje fyzickou aktivitu, osobní společenské interakce a zapojení do jiných kulturních aktivit.

Dne 7. října 2025 přijal Parlament usnesení o evropském modelu sportu. Vyzval k:

— **ochraně sportu na místní úrovni,**

— **podpoře bezpečnosti a začleňování, a rovněž**

— k tomu, aby **organizace dodržovaly právo EU**, zejména v oblasti hospodářské soutěže a práce.

Usnesení rovněž podpořilo sportovce jako pracovníky a posílilo výzvu k řádné správě, transparentnosti a finanční solidaritě v rámci sportu, a to od profesionální úrovně až po sport na místní úrovni.

Dne 3. prosince 2024 proběhla výměna názorů výboru CULT s Komisí a Radou týkající se politických opatření k prevenci a **boji proti diskriminaci a genderově podmíněnému násilí** ve sportu a dne 2. prosince 2025 proběhla výměna názorů mezi tímto výborem a Komisi o způsobech, jak sport může sloužit jako nástroj k **posílení postavení osob se zdravotním postižením**.

Dne 21. ledna 2026 uspořádal Parlament **rozpravu o online pirátství v oblasti sportovních akcí a jiných živých akcí**, v níž se hodnotily škody způsobené tímto jevem a opatření, která Komise doposud v boji proti tomu jevu přijala. Z diskuse vyplynulo, že ačkoli tato opatření dosáhla pozitivních výsledků na platformách, u poskytovatelů zprostředkovatelských služeb tak úspěšná nebyla. Parlament a Komise se shodly na tom, že je třeba zintenzivnit úsilí a důsledněji uplatňovat opatření.

Tento dokument vypracovala tematická sekce Evropského parlamentu Občanská práva, spravedlnost a institucionální záležitosti. Další informace naleznete na internetových stránkách Výboru pro kulturu a vzdělávání.

LÉANE EMMA CLARA COSTES / Denise CHIRCOP
05/2026